06/09/2023

Слово на Пловдивския митрополит Николай по случай празника на Съединението

Честит Шести септември! Честито Съединение! Честит празник! Бог да пази България!

Обикновено с възгласа „Бог да пази България” завършваме някои от проповедите си. Този път започвам с него. Бог да пази България!

Започвам така, защото вече все по-често ми се случва да идват при мен и обикновени, но и по-влиятелни хора, хора на позиции в обществото, които ми казват „Владико, дано Бог да пази България, защото не знаем вече на какво друго да се уповаваме!” Това е така. Да, факт е, че съвременната наша реалност е такава, че е в състояние да хвърли мнозина в униние. Кризите следват една след друга. Никой вече не се чувства сигурен за утрешния ден, независимо от своето материално състояние и обществено положение. В

обществено-политическия живот се редят разочарование след разочарование. Няма го месията-светски властник, който по чудодеен начин изведнъж да реши всичките ни проблеми. Народът е разединен, скаран, а тези, които претендират за ролята на месия, всъщност се оказва, че стимулират това разделение, за да могат да оглавят някоя от враждуващите фракции. Всичко това води до отслабване на волята, апатия и, ако щете, до загуба на инстинкта за самосъхранение.

Нека в тази връзка ви съобщя нещо. Истинският Месия е дошъл веднъж и до Неговото Второ пришествие друг няма да дойде. Единственият Месия е Иисус Христос. Неговата истина е единствената Истина. Неговата правда е единствената правда. Той е Истината, пътя и живота. В Него можем да вярваме безусловно, на Неговата правда трябва да служим и на Него трябва да се уповаваме, че всекиму ще бъде въздадено според делата му. Иисус Христос не търпи унинието. Той ни призовава да вярваме, да сме безстрашни, да сме отговорни към ближните си и да творим добро. Всеки ден, поне по едно добро. И Той ни е завещал най-великия завет – заветът на любовта. „Обичай ближния си, както обичаш себе си.” Това е. Не разчитайте на други месии, такива няма да има. Можем да разчитаме на Иисус Христос и можем да разчитаме на себе си, да разчитаме, че ще успеем в начинанията си с Божията помощ, а ние винаги ще успеем, когато вървим по Неговите стъпки и спазваме Неговия завет.

Защо казвам това в Деня на Съединението? Днес във всички тържествени речи ще бъде припомнено, и с право ще бъде припомнено, че това дело е изцяло българско, реализирано против волята на могъщи велики сили, че в това дело българският народ е показал, че може да бъде господар на съдбата си и да постига националните си цели сам и без чужда помощ. Ще бъдат споменати и почетени имената на редица революционни дейци, подготвили и осъществили съединението на Северна и Южна България.

Знаете, че по наша инициатива, тук, в двора на нашия катедрален храм поставихме преди две години скромен паметник на един от най-заслужилите българи и съработници за Съединението – Гавраил Кръстевич. Ще ви припомня накратко неговия жизнен път. Роден в Котел, той получава шанса да учи в Константинопол, а после да завърши право в Париж. След завръщането си той започва кариера на един скромен, тих и дори сив служител в администрацията на Османската империя.

С труда, амбицията и таланта си той от съдия, стига до член на Върховния съд, а после и на на висшия съдебен съвет на империята и е автор на

османския търговски закон. Най-доверен съветник на султани и на вселенски патриарси. Като такъв Гавраил Кръстевич е най-деен, ключов участник в движението за възстановяване на независима българска църква от първия ден на това движение. Той лично е написал проекта на фермана, с който е прогласена Българската екзархия. Като участник в първия Църковно-народен събор той е и автор на Екзархийския устав, с който се възстановява самостойната църква на православните българи.

Казвах го и подчертавам още веднъж – границите на това, което наричаме Санстефанска България, са описани във фермана за Екзархията от 1870 година и това са границите на Българската екзархия, на диоцеза, в който живеят българи – православни християни. Тези граници са потвърдени още веднъж на Цариградската посланическа конференция през 1876 година и после още веднъж в предварителния мирен договор от 1878 година. Границите на Санстефанска България са начертани не от някой друг, а от Гавраил Кръстевич и са утвърдени и скрепени с подписа на държавния глава на Османската империя.

За да го обясня със съвременни термини: той не е чакал някой отвън да каже кое е добро за българите. Той е този, който е казвал на Великите сили кое е добро за българите и не просто им е казвал, а направо го е правил. Попаднал в центъра на властта, той се е раздал за народа си без нито за миг да се замисли дали по този начин не рискува заплатата си в лири или по днешному казано – добрата си заплата в евро. Не се е стараел да се хареса на властимащите; обратно – той е бил харесван и уважаван от тях именно, защото е бил достоен българин и достоен човек.

Не знам дали някой българин е постигал повече. Този човек е използвал всички шансове, които е имал, за да помага на своя български народ, когото безкрайно е обичал. Не е негова вината, че идеалът не се е осъществил, но за сметка на това после, като генерал-губернатор на Източна Румелия той е направил необходимото част от този идеал все пак да се случи. И забележете, че в целия му жизнен път работата за църквата, за Бога, предхожда неговите политически и обществени деятелности. Който обича Бог, обича и своя народ и е готов да пожертва всичко за него. Първо Бог, после всичко останало. Ако делото е право Бог ще го подкрепи. И непрекъснат, денонощен труд, без отстъпление, без умора, без униние. Първо църква, после държава и накрая съединение.

Завършвам с това, с което почнах. Не ни трябват претенденти за месии и лъжепророци. Не търсете месии измежду живите, Месията Иисус Христос с

ще дойде при Неговото Второ Пришествие, когато най-не очакваме и ще ни попита какви сме ги вършили. Никой не трябва да изпада в униние, а да работи на мястото, на което Бог го е поставил. Тихо, скромно, на ползу роду, без отстъпление, без умора и без никакво униние пред трудностите. Като Гавраил Кръстевич. Трябват ни хора като него. Хора, които първо вярват в Бога и понеже вярват в Бога обичат народа и милеят за него.

Сигурен съм, че такива хора има във всяка обществена група. И съм сигурен, че благодарение на тях разкъсаната национална тъкан много скоро отново ще бъде сшита и ние ще можем да празнуваме Съединението с чисто сърце, като един народ, който вярва в Бога, осланя се не на чужди, а на собствените си сили и в който народ ние, неговите членове се обичаме, зачитаме се и си помагаме едни на други други, както подобава между сънародници, братя и сестри. Когато възродим у нас и особено у децата ни вярата в Бога и когато си повярваме, че сме добри и можем да бъдем още по-добри, тогава Бог ще благослови делата ни и със сигурност ще запази

България.
гр. Пловдив
6 септември 2023 г.

plovdivskamitropolia.bg